परि जलपूर्णकुम्भं चिक्षेप। कुम्भपातमात्रगतजीवितं तं नकुलं तत्रैवावगणय्य यावत् स्वगृहमध्यं प्रविशति। तावद्बालकस्तथैव सुप्तस्तिष्ठति। तत्पर्यङ्कान्तिके च महान्तं कृष्णसर्पं खण्डशः कृतं ददर्श। अथ सोपकारकपुत्रस्यानालोचितकृतबधशोकेन दुःखितहृदयात्मा शिरोवक्षःस्थलादि ताडनमकरोत्। एतस्मिन्नवसरे ब्राह्मणोऽपि कुतश्चिद्गृहीतनिर्वापः परिभ्रम्य यावदागतः पश्यति। तावत् पुत्रशोकाभिभूता ब्राह्मणी विलपति। भो भो लोभात्मन् लोभाभिभूतेन भवता यन्न कृतं ममापि वचनं तदनुभव साम्प्रतं निजदुःकृतवृक्षस्य पुत्रमृत्युदुःखफलं। अथवा भवत्येवैतदतिलोभान्धानां। उक्तं च यतः।

अतिलोभो न कर्तव्यो लोभं नैव परित्यजेत्। १०
अतिलोभाभिभूतस्य चक्रं भ्रमति मस्तके ॥२०॥

ब्राह्मण आह। कथमेतत्। ब्राह्मणी कथयति। इह कस्मिंश्चिदधिष्ठाने चत्वारो ब्राह्मणाः परस्परं दृढसौहृदाः प्रतिवसन्ति स्म। ॥३॥ ते चातिशयदारिद्रोपहता मन्त्रयांचक्रिरे। अहो धिगयं दरिद्रभावः। उक्तं च। १५

वरं वनं व्याघ्रगजैः समन्वितं जनेन हीनं बहुकण्टकावृतं।
तृणानि शय्या परिधानवल्कलं न बन्धुमध्ये धनहीनजीवितं ॥२१॥
स्वामी द्वेष्टि सुसेवितोऽपि सहसा प्रोज्झन्ति सद्बान्धवाः।
द्योतन्ते न गुणास्त्यजन्ति तनुजाः स्फारीभवन्त्यापदः।
भार्या नोत्तमवंशजापि भजते नो यान्ति मित्राणि च। २०
न्यायारोपितविक्रमानपि नरान् येषां न हि स्याद्धनं ॥२२॥
शूरः सुरूपः सुभगश्च वाग्मी शास्त्राणि सर्वाणि विदां करोतु।
अर्थं विना नैव कलाकलापं प्राप्नोति मर्त्योऽत्र मनुष्यलोके ॥२३॥

तद्वरं मरणं न च निर्धनत्वं। उक्तं च।

उत्तिष्ठ क्षणमेकमुद्वह सखे दारिद्रभारं मम। २५